

קולנוע

כוכבים המשרתת הבלונית

ז'אן מורו חוזרת לתיאטרון

השחקנית ז'אן מורו מוכיחה כי כמו יין, היא משתכחת עם הזמן; אחרי היעדרות ארוכה מן הבימה הצרפתית היא חזרה לתיאטרון, וקצרה ביקורות נלהבות, בגלמה משרתת המתוודה על קשריה עם החברה הגבוהה. כל זה במחזה בשם הרפתקאותיה של ז'רלין, המבוסס על חסרי אחר-ריות - סיפרו של האוסטרי הרמן ברוך. המחזה, שעובד עליידי אנדרה פיקארד, הוא

טושירו ואיסוזו - רוצחים ולא יורשים

בשעה שאצל שקספיר ליידי מקבת היא קושרת הקשר ומקבת הוא המכשיר, אצל קורוסאוה מקבת בעצמה מושחת ותככן, ומנסה להערים על הגורל בשורה של רציחות. אם ראן טיפל באובדן התיקוה ובמכירת החיסול של אלוהים, הרי שכס הדמים הוא התבוננות באבדן האלוהים בתה-ההכרה של האדם ואוזלת-ידו להתמודד עם גורלו.

כי האדם עבד הגורל

כס הדמים (פריז, תל-אביב, יי פאן): 30 שנה עברו מאז עשה אקירה קורוסאוה את כס הדמים, או בשמו האחר: טירת קורי העכביש. אילו היו מפיצי הסרטים מחנכים לקולנוע השוואתי (מישאלה דמונית בלבד) היו צריכים לחזור ולהציג את ראן ו/או להצמיד אליו הצגה חוזרת של כס הדמים, כי חוק ההתיישנות אינו מועיל על כס הדמים. לא מבחינה טכנית - השחור-לבן מדהים בניודיו ובעוצמה האסתטית שלו; גם לא מבחינה אמנותית - לעומת ראן הענקי, הרחב, ההמוני והמרשים, כס הדמים הוא קאמרי, תמציתי, ומשוט עד כדי אימה.

עוד סיבה לכך שכדאי לראותו בסמוך לראן היא פשוט כדי לראות מאין צמחו רגליו של המלך ליר שלו. אילו מקבת היה מצליח במזימתו לרמות את הגורל, היה הופך למלך ליר. כשם שלידי מקבת היא המשכה הרעיוני של מדאם קאדה, ושתי הנשים בתאוותם הבלתי-מרוסנת לכוח ובאורחות התנהגותן הצמקונית אינן אלא אחת. לראיה - שתי השחקניות, נפלאות ויפהפיות שתיהן. איסוזו יאמאדה כאסאיי, בסרט הזה, ומייקו האראדה כמדאם קאדה, אשת הבן בראן, מעוצבות ומאופרות כמסיכות נן, הסיגנון התיאטרלי המסורתי היפאני. שבא להתריס כנגד הצופה חד-משמעית - שתי הדמויות האלה, בשני הסרטים, אינן אלא דמויות סימליות טהורות. אבל, בה

שחקנית מורו
טור-דה-פורס

למעשה מוגולוג ארוך, המאפשר למורו שעה וחצי של טור-דה-פורס, כשהיא לובשת כיגריי משרתת בנוסח המאה שעברה ועוטה פאה נוכרית בלוגרית.

הנוכחות האחרת על הבימה היא זו של השחקן הנס זיכלר, גם הוא שחקן קולנוע ותיאטרון אבל הוא יושב על הבימה ובמהלך ההצגה אומר כחריי סר מילים בלבד.

ז'אן מורו כבר היתה בעבר משרתת - כסירטו של לואיס בוניואל יומנה של חדרנית.

פסטיבלים בלגראד על המפה

וגם רוטרדאם, בודאפשט וברלין

פסטיבל הסרטים בבלגראד, הנפתח השבוע, עומד בסימן התרעננות והתחדשות. ראשית כל, זו הפעם הראשונה מזה 21 שנים שסירטו של דושאן מאקאבייב, מיסטרני האורגניזם (אורח קבוע בסנימטקים בישראל), מוצג במולדתו. גם העובדה שהבימאי נימנה עם חבריועדת הרפרטואר של הפסטיבל מעידה על פתיחות לעולם ועל מגמות חדשות בתעשיית הקולנוע של יוגוסלביה, שהיתה לאחרונה בכותרות הפסטיבלים, עקב הצלחתו הבלתי צפויה של מסע-עסקים של אבא, של קוסטוריצה.

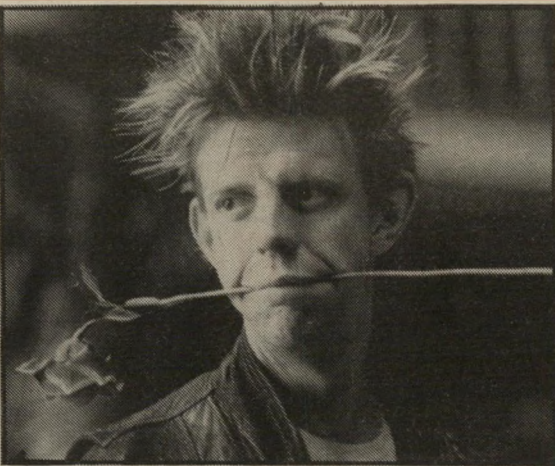
במקביל לפסטיבל זה נפתח גם פסטיבל הסרטים ברוטרדאם, ואף שחודש פברואר מבטיח מזג-אוויר סגריי באירופה, נערכים בו עור שני אירועים קולנועיים בעלי חשיבות: שבוע הקול-נוע והוגרי, בבודאפשט, ופסטיבל הקולנוע של ברלין, בסוף החודש, שחשיבותו על מפת הפסטיבלים הבינלאומית עולה מדי שנה.

תדרין

חובה לראות:

תל-אביב: אוונטי פופולו, הנבל הבורמזי, חנה ואחיותיה, בארי לינדון, ירושלים: אוונטי פופולו, עוברת אורח, חיפה: חנה ואחיותיה, תל-אביב

*** בעיקבות הכרך (לב 3, ארצות הברית) - סרט שכולו מישחקי אוויר, תאורה וצילום, מסביב לשלישיה מרתקת: קית קאראין, כריס כריסטופרסון וז'ניבייב בוז'ולר. *** **בחר בי** (לב 5, ארצות-הברית) - רעיון נחמד ביותר להחזיר לכד השכן לכד המציג את בעיקבות הכרך (ראה לעיל) את סירטו הקודם של אלן רודולף, המעיד על שליטתו המי יומנת של רודולף בשפה הקולנועית. זוהי פני-סיה אמיתית מסביב לשקרן פאתולוגי.

גארי אולדמן כסיד וישס - התרמית הגדולה

בימאי צעיר, שעשה את סירטו העלילתי הראשון ב-1983 (רפורמן) - לצויר את סיד וננסי כשני ברגים אומללים שהמערכת שחקה אותם, אבל נסיון זה אינו מכסה על חוסר העניין המעייף של הסרט, בעיקר של חלקו השני. לזכותו של הסרט ייאמר - הוא אינו מתייפף ויש לו פסיקול יפה.

מזריקים ומקיאים

סיד וננסי (דיזנגוף 3, תל-אביב, אנגליה): סיד אוהב את ננסי, ננסי אוהבת את סיד, חוץ מזה הם מזריקים ומקיאים, ומזריקים ומזריקים. ובתוך הסחי הזה מוטלת על הצופה המזועזע החובה הכבדה למצוא עניין. מה שיכול היה להיות נקודת-מבט שונה מכל הידוע על תרמית הרוקינרול הגדולה של אקדחי הסקס, הופך להיות סיפור-אהבה מייגע, ובחלקו השני גם משעם וחסר-מעוף.

סיד וישס היה הילד הרע של אקדחי הסקס, מה שכבר אומר שהיה ילד מאוד-מאוד רע. במבט לאחור אומנם מתגלה וישס בתור הצלע האלימה יותר והפחות מוכשרת של אקדחי הסקס, כששותפו רוני לידון עולה כמורה.

הסרט מביא את סיפור אהבתו של וישס לננסי, נוודת ונרקומנית חסרת מרטה ובית, הוא מסופר בצורה מרשימה בדיק כמו מראה מלבב של פחי-אשפה בחצר אחורית. הסרט אינו מנסה להסתיר את העובדה - וזאת ייאמר לזכותו - שהוא מטפל כאן בשתי דמויות סתמיות לחלוטין. שני השחקנים, למרבה הצער, הם חסרי נוכחות אמיתית ואינם מסוגלים לרגש את הצופה או לנער אותו, כיאה לנושא שכזה. אומנם קיים נסיון מסויים של הבימאי, אלכס קוקס -

ציאו אמריקה

המיקצוע לוחס (רבי-חן, תל-אביב, ארצות-הברית): קלינט איסטווד מגלם את סארגנט טום האיווי בחינות של גולם מתנועע. הוא מהלך כמו קונג-קונג, מצריד את קולו ומורה לצלם להעניק לקלסתרו מרובעות מכוונת ולא מחמיאה. הוא מוסיף לצווארו ולפניו צלקות מכוערות, כדי לשוות לדמותו אופי של 'בן-זונה אמיתי', אם נלקוט בשפה שבה משתמש הסרט.

על האיווי, זאב-קרבות מנוסה, מוטל האתגר לאמן קבוצה של כמעט חדלי-אישים ליחידה מובחרת, וכל זאת כדי להגיע לבסוף לאזעקת-אמת ליחידה ועלובה - פעולת-החילוץ של בני ערובה אמריקניים בגרנאדה.

אם איסטווד, אחד השחקנים-בימאים המעניינים ביותר היום בארצות-הברית, בחר לו עליה מעין זו, נראה שרוקי וראמבו אינם בדיוק העוגיות החביבות עליו. הוא איננו שותף לשיטפון ההערצה העצמית של גל הקולנוע הרגניסטי, השוטף בסערה את הקולנוע האמריקאי, ועוד יותר מזה: יש מסר אישי מאוד, שאיסטווד רוצה להעביר אל הצופה - מתחת לדיא-לוגים הרצופים במילות-זימה, בבדיחות גסות ובמילון הצבאי המשוכלל ביותר שנשמע אי-פעם אל הבד, וזהו המסר: אין עוד מקום לפאטונים, הגיבורים האינוודאליסטים גמרו את שרותם, הצבא האמריקאי, כמו האומה כולה שקע בניוניות אימפוטנטית, וגם העבודה שמנסים לספק לאותם גיבורים

איסטווד עם מריו ואן פבלס - בכובד-יד

מסיונרים היא מנוכחת. כפי שאומר האיווי: "אחרי 25 שנות צבא, זו הפעם הראשונה שמקבלים אותי בפרחים." בהתחשב שהוא חוזר הביתה מפעולת-החילוץ העלובה בגרנאדה, שגם היא מוצגת באור נלעג בסרט זה, בעשר הדקות האחרונות שלו, כמעט הפעילות היחידה האמיתית שיש בו מסבירה את יחסו המריר לאמריקה של היום, חבל רק שהוא מעביר את המסר הזה לאט כל-כך, בכובד-יד ומנסה לשעשע כדי למצוא חן וכדי שלא להרגיז יותר מדי את קוני-הכרטיסים.